

Наукова бібліотека імені Гордія Палія
ВНМУ ім. М. І. Пирогова

«Що віддав - те пвоє,
що сховав - те пропало»
(життєве кредо Г. В. Терентьєва)

до 100-річчя від дня народження
Терентьєва Григорія Васильовича,
доктора медичних наук, професора
(1924-1993)

Шпукал М. І., провідний бібліотекар

Григорій Васильович народився **6** (в інших документах)
12 лютого 1924 р. у м. Вінниця в сім'ї будівельника.

У **1931** р. почав навчатися в середній школі № **9**, яку успішно
закінчив. З початком війни сім'я не мала можливості евакуюватися з
міста, тому під час окупації Григорій ніде не навчався і не працював.

ОБЛІК
організації, організації

Табельна інвентаризаційна форма № Т-2
Утверждена ЦСУ СССР 26.04.74 № 219
Код по ОКУД 03010*2

М.Ж	ТАБЕЛЬНЫЙ НОМЕР	АЛФАВИТ
-----	-----------------	---------

ЛИЧНАЯ КАРТОЧКА № _____

I. Общие сведения

1. Фамилия <u>Григорьев</u>	11. основная профессия (специальность)
2. Год рождения <u>1924</u> месяц <u>02</u> число <u>12</u>	12. Общий стаж работы
3. Место рождения <u>г. Винница</u>	13. Непрерывный стаж
4. Национальность	14. <u>Инженер ОБЛК</u> последнее место работы, должность
5. Партийность	<u>ин. строителя</u>
6. Составляет ли членом ВЛКСМ	

с какого года

Краткая автобиография
Я родился в г. Виннице в 1924 г. в феврале.
Моя профессия техник-строитель.
Мое образование, мать-домашняя хозяйка.
В 1931 году окончил 7 классов, а затем
в среднюю школу №9 г. Винница.
В школе я учился все 10 лет, куда не
пошел. В третьем классе поступил в школу
до 8-го класса работал землеметом пионером
и т.д. В 8-м классе меня пригласили в район
и т.д. В 8-м и 9-м классе работал группиром
школьной группы. В 10-м классе был 1-м
ран канцелярской организации в школе.
Получил удостоверение похвального
листа и книжки. Среднюю школу окончил
успешно в 1941 г.
В то время по окончании школы мне еще не было
17 лет, я мобилизован и призван в РККА по
всей силе. Эвакуироваться мне и семье
не удалось. В первые оккупации
я не работал и учился. Но когда наступил
голод, пошел в Бердичев, на каторгу, а тогда
еще не открылись 1-е курсы муж-инженера

Автобіографія та карточка особистого обліку.
Архів ВНМУ

У 1942 р., щоб уникнути відправлення до Німеччини на примусові роботи, Терентьев Г. В. подав документи на вступ до медичного інституту, який почав функціонувати під час окупації Вінниці.

Фото та залікова книжка.
Архів ВНМУ

Корпус медичного інституту.
Фото з вип. альб. за 1940 р.

Навчання в медичному інституті

У Вінницькому медичному інституті закінчують домашні іспити студентів V курсу. Лектура з частю виконала своє завдання, внаслідок чого 80 осіб одержать кваліфікацію лікарів.

В майбутньому робота медичного інституту поширяться. На перший курс прийнято 193 осіб і 95 чоловік — на IV курс.

Лектура інституту складається з 9 професорів, 9 доцентів та 16 асистентів. З зазначеного вище числа професорів чотирьох запрошено з Києва: двох хірургів п.п. Гудзяницького та Тремлюка, анестезолога п. Христів та рентгенолога п. Павлова.

Щоб дати змогу студентам проати практичні заняття, кураторство, інститут улагоджує та поширює свої бази — мікроскопію, Морфологічний корпус, де в основному зосереджена робота інституту, підготовано було до прийняття студентів ще до 1 вересня. Тут містяться кафедри: нормальної анатомії, фізики, патологічної анатомії, гістології, гігієни, ботаніки, зоології, мікробіології. Кафедра хемії міститься на Українському проспекті, № 63.

В даний час провадиться велика підготовча робота щодо поповнення складу всіх 5 факультетів, зокрема стоматологічного.

Все це викликано великими завданнями теперішнього дня — дати Україні досвідчених лікарів яких на сьогодні так бракує.

Г. В.

Газета «Вінницькі вісті». —
1942. — 19 верес. (№ 74). — С. 3

У лютому 1943 р. окупаційна влада міста розпочала арешти студентів та молоді для відправки на примусові роботи до Німеччини, в їх числі був Григорій Васильович. Під час руху поїзда Терентьєву Г. В. вдалося втекти, вистрибнувши з вагона.

дирекції інституту в г. Вінниці. Через полтора
Феврале місяце інститут був округлен кели
и студентів увезли в Германію. Мне удалось
в 20 км от Винниці, выстрелить из вагона. После
этого скрывался. В августе 43-го месяце 1943-го поспити.

Із автобіографії. Архів ВНМУ

ВІННИЦЬКІ ВІСТІ
ОГОЛОШЕННЯ

Молодь (чоловіки та жінки)
народження 1923, 1924 та 1925 р.
УВАГА!

Гражданинський медичний огляд для тих, хто маєть відбутись
за кордон повинен. Порядок огляду такий:

Підлітків вік:	
А до А—п'ятиклас, 21. травня 1943 р. з 8. до 16. год.	
Б до Б—шестиклас, 22. травня 1943 р. " " "	
В до В—семиклас, 24. травня 1943 р. " " "	
Р до Р—вісьмий, 25. травня 1943 р. " " "	
Х до Х—дев'ять, 26. травня 1943 р. " " "	

На медичний огляд повинні з'явитися всі
мешканці м. Вінниці, П'ятничан та Старого
Міста відповідних років народження, не-
залежно від того, чи вони працюють, чи ні
і де вони працюють.

Медичний огляд відбудеться в приміщенні
фармацевтичного технікуму—Український
проспект, № 65.

З собою треба принести робітниче по-
свідчення.

ГЕВІТСНОМІСАР.

РОЗ'ЯСНЕННЯ І СКАРИ НА
СТАВКАХ КОМУНАЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКОЇ
РОБОТИ І ВИРОБНИЦТВА

Районною і Савка комісія
створюється з метою з'ясувати
чи всі виконали свої обов'язки
під час виконання роботи.

Імена господарського комісара
районної господарської організації
визначено в журналі.

Вінниця, 1943—1943

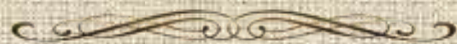
Газета «Вінницькі вісті». —
1943. — трав. — С. 4

Повернувшись до Вінниці, Тереньєв Г. В. протягом кількох місяців переховувався, щоб уникнути повторного арешту. Використавши фальшиві документи, почав працювати радіомеханіком в майстерні зв'язку на залізниці. Ця робота дала йому можливість познайомитися з членами підпільної організації. Тереньєв Г. В. таємно прослуховував радіозведення радянського інформбюро і розповсюджував новини серед мешканців міста. В співпраці з підпільниками виконував різні диверсійні операції: руйнування зв'язку, знищення телефонів та радіообладнання.

У **квітні 1944** р., після звільнення Вінниці від нацистських окупантів, Григорія Васильовича було призвано на військову службу до 8-го стрілецького полку 1-го Українського фронту. Під час боїв за визволення Тернопільської області отримав важке поранення та контузію. В **червні 1944** р., був комісований з армії за медичними показниками.

У **вересні 1944** р. Г. В. Терентьев повторно подав документи на вступ на 1-й курс Вінницького медичного інституту. Одночасно працював лаборантом на кафедрі оперативної хірургії, де залишився працювати після закінчення навчання (**1945-1950**).

В **1950** р. перейшов працювати асистентом кафедри оперативної хірургії, та понад двох років, поєднував цю роботу з роботою хірурга обласної лікарні ім. М. І. Пирогова. Неодноразово отримував подяки за успіхи в роботі.

Фото з випускного альбому, 1948 р.

У **60-70** рр. Григорій Васильович зосередився на дослідженні топографії органів черевної порожнини та експериментальних обґрунтуваннях операцій з приводу гострої хірургічної патології правної системи.

- ❑ **1955** р. захистив кандидатську дисертацію «Хірургічна анатомія глибокої бедренної артерії з особливостями коллатерального кровообігу», м. Одеса;
- ❑ **1961** р. за конкурсом обраний доцентом кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії;
- ❑ **1973** р. захистив докторську дисертацію «Топографо-анатомічне та експериментальне дослідження до хірургічного втручання в панкреато-дуоденальній області»;
- ❑ **1974** р. доктор медичних наук;
- ❑ **1975** р. затверджений у званні професора кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії.

*Фото з особової справи.
Архів ВГМУ*

За час роботи в інституті Григорій Васильович був обраний:

- вченим секретарем Вченої ради інституту (1959-1971);
- головою комісії профспілкового комітету інституту;
- заступником декана педіатричного факультету (1972-1977);
- головою патентно-ліцензійної служби інституту

Його таланти організатора найбільше проявився, коли Терент'єв Г. В. очолював кафедру оперативної хірургії та топографічної анатомії (1973-1989). Під його керівництвом кафедра займала призові місця за багатьма показниками.

Пройшовши шлях від студента до професора, Григорій Васильович особливо чітко розумів потреби молодих науковців та студентів. Завдяки своєму великому такту та почуттю справедливості він здобув авторитет не лише, як вчений, а й як висококваліфікований педагог.

Терент'єв
Григорій Васильович
д-р мед. наук, професор кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії; працює в інституті з 1949 р.

Фото з дошки пошани ВНМУ

Як досвідчений викладач, він наголошував на необхідності педагогів надавати не лише теоретичні й практичні знання, але й навчати студентів дбати про душевний стан хворого.

Зліва направо: Білик В. Д., Дебов С. С., Мороз В. М., Терентьєв Г. В., Ромінський О. Ю., Коган Б. П., Кульчицький К. І., Денисов-Нікольський Ю. І.

Педагоги должны не только прививать любовь к профессии врача, но и научить находить в ней радость. Хорошо сделать операцию, спасти жизнь человеку - это важно, но еще далеко не все. Быть в ответе не только за здоровье, но и за душевное состояние больного - вот профессиональный долг врача.

А. И. Крат «Воспоминание о друге и товарище»

В 1975 р. Григорій Васильович очолював Вінницьке обласне наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів, яке під його керівництвом стало одним із кращих. Наукові дослідження мали актуальний характер, особливо у прикладній морфології.

На этом посту Г. В. Терентьев с первых же дней работы проявил себя как реформатор, в основу его деятельности легли коллективизм и объединение усилий всех морфологических подразделений медицинского и других ВУЗов г. Винницы. Заседания Винницкого отделения АГЗ стали регулярными, конструктивными. Характерно для того времени максимальное привлечение ученых морфологов.

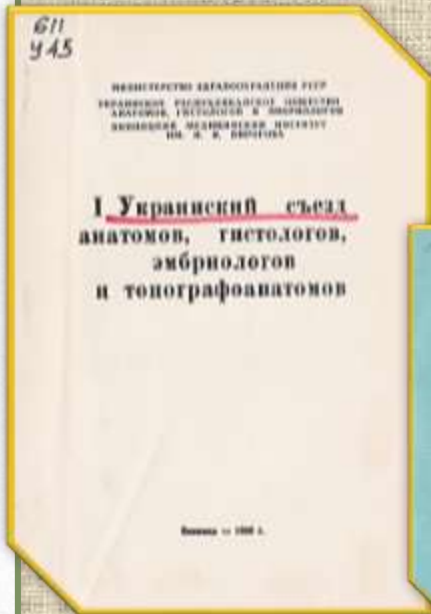
Б. І. Коган «Профессор Г. В. Терентьєв – організатор Вінницької морфологічної школи»

Протягом привалого часу Григорій Васильович Терентьєв, як член президії Українського товариства АГЕ, проявив великі організаторські здібності. За його ініціативи та активної участі у м. **Вінниці** було організовано та проведено численні наукові форуми Асоціації гістологів і ембріологів України та СРСР. Це визнання стало свідченням престижу та вагомих досягнень Вінницької морфологічної школи, а також особистих заслуг проф. Г. В. Терентьєва.

Тези і програма I Українського з'їзду АГЕ.
Вінниця, 1980 р.

I съезд анатомов, гистологов и эмбриологов и топографоанатомов Украины (1980), X Всесоюзный съезд анатомов, гистологов и эмбриологов (1986), Пленумы Украинского НО АГЭ (1980, 1993), четыре Всесоюзных симпозиума по вопросам медицинской и спортивной антропологии (1976, 1980, 1984, 1988) - это далеко не полный список научных форумов, проведенных в Виннице,

Б. П. Коган «Профессор Г. В. Терентьєв – організатор Вінницької морфологічної школи»

Тези і програма X Всесоюзного з'їзду АГЕ.
Вінниця, 1986 р.

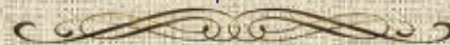
Протягом **15** років Г. В. Терент'єв був активним учасником Всесоюзної та республіканської спеціалізованої комісії, призначеної для догляду за тілом М. І. Пирогова. Професор відіграв важливу роль у збереженні та ребалязації тіла видатного хірурга. В музеї досі зберігаються низка актів підписаних Г. В. Терент'євим про виконання таких робіт. Визнанням його великої праці стала Пироговська медаль «За гуманну діяльність», яка свідчить про високу оцінку внеску Григорія Васильовича в збереження пам'яті та спадщини видатного хірурга.

Пироговська медаль «За гуманну діяльність».
Сайт: <http://surl.li/qqql>

Григорій Васильович Терент'єв присвятив прикладній морфології більше півстоліття свого життя, є автором понад **200** наукових праць. Значну увагу приділяв винахідницькій діяльності - йому належать **20** винаходів та **60** рацпропозицій.

Його розробки в області профілактики та лікування захворювань отримали широке визнання і вдячність тисячі пацієнтів.

3 грудня 1993 р. Григорій Васильович Терент'єв пішов з життя.

Джерела:

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. № 57, арк. 513–543 : фот.
2. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. № 1240, т. 6: Т–Я, арк. 2–126 : фот.
3. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. № 1240, т. 6: Т–Я, арк. 2–126 : фот4.
4. Коган Б. И. Профессор Г. В. Терентьев – организатор Винницкой морфологической школы / Б. И. Коган // Актуальные вопросы прикладной морфологии : программа и тез. докл. науч. конф., посвящ. дню памяти и 70-летию со дня рождения проф. Терентьева Г. В. – Винница, 1994. – С. 8
5. Костюк Г. Я. Жизненный путь Г. В. Терентьева / Г. Я. Костюк, П. К. Загниборода // Актуальные вопросы прикладной морфологии : программа и тез. докл. науч. конф., посвящ. дню памяти и 70-летию со дня рождения проф. Терентьева Г. В. – Винница, 1994. – С. 3–4.
6. Крат А. И. Воспоминания о друге и товарище : [Г. В. Терентьева] / А. И. Крат // Актуальные вопросы прикладной морфологии : программа и тез. докл. науч. конф., посвящ. дню памяти и 70-летию со дня рождения проф. Терентьева Г. В. – Винница, 1994. – С. 7.
7. Кульчицкий К. И. Профессор Г. В. Терентьев – ученый-морфолог / К. М. Кульчицкий // Актуальные вопросы прикладной морфологии : программа и тез. докл. науч. конф., посвящ. дню памяти и 70-летию со дня рождения проф. Терентьева Г. В. – Винница, 1994. – С. 5.
8. Собчук Г. С. Член Пироговской комиссии [Г. В. Терентьев] / Г. С. Собчук // Актуальные вопросы прикладной морфологии : программа и тез. докл. науч. конф., посвящ. дню памяти и 70-летию со дня рождения проф. Терентьева Г. В. – Винница, 1994. – С. 10.
9. Терентьев Григорий Васильевич [Электронный ресурс] // Память народа : электрон. банк документов «Подвиг народа в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.» : [офіц. сайт М-ва оборони РФ]. – Электрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/2PrcgJR> (дата звернення: 24.04.2019), вільний. – Назва з титул. екрана. Та інші.

Г. В. Терентьев
Фото із «Книги трудової слави»

